

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Casvvm Conscientiae De Sacramentis

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

Antipharmacum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40295

Lutherus in Analyſi Thematum matrimonialium: Nullo pacto. Supra memoravi, hominem, non à parente ſuo, verũ à Deo creatum eſſe, ut edat, bibat, fructum corporis ſui habeat, ut dormiat, aliaque natura opera perficiat. Quorum permutatio in nullius manu conſiſtit. Quare differunt inter ſe; Matrimonium cum hac vel illa perſona impedire; & idem penitus abdicare. Etenim parens mandare poteſt, ut proles ſua ab hoc, vel illo, edendo & bibendo ſe abſtineat; híc, aut illic, in ſoporẽ ſe non collocet, iuberetamen non poteſt, ut impranſus, incœnatus, impotus & inſomnis permaneat: in dũ ſua intereſt, ut de cibo, potu, ſomno, victu & amictu, adcoque de omnibus neceſſariis, quàm optime ſoboli ſua proſpiciat. Quod ſi minus præſtiterit, non amplius parentis officium exequitur, pueroque iam incumbit neceſſitas, ut hac ſibi ipſe comparet.

Antipharmacum.

Hic iterum vides finem, ob quem, Luthero Indi-
ce, homo creatus eſt; nempe, ut edat, bibat, fructum
corporis ſui habeat, ut dormiat, & alia natura opera perficiat. Ex quo conſequitur homines, ſecundum Lutherum, vivere ut edant, bibant, dormiant, non edere, bibere, dormire, ut viuãt. Quis neget hunc tam ſublimẽ prophetam altius in cœlũ euectum, quàm ipſum ſanctũ Paulum? Nunquam enim tam abdita nobis protuliſſet, niſi ſupra omneſcœlos in vacuum illud & inane infinitũ quod extra cœlos eſt; abductus fuiſſet. Sed quid ſi parens cum filio Sophiſticẽ ageret, diceretque; Non prohibeo tibi matrimonium, ſed cum hac & illa, & illa, & illa, &c. vel diſſunctim, cum illa, vel illa, vel illa, &c. & interim
nul-

nullam ſignatè denotaret; vel indefinite ſolummodo; cum aliqua. Quò filius ſe vertet? Num ad Magiſtros ſuppoſitionum confugiet, vt illi inde aliquam determinatam ſponſam exſculpent?

Quæritur XLIV. Vtrum pater poſſit filium cogere ad matrimonium cum hac vel illa perſona, quam odit & auerſatur? & num filius obtemperare teneatur? Reſpondet Lutherus in Analyſi duorum Thematum Matrimonialium, Si hæc res apud Chriſtianos tractetur, illicet conſultum eſt illi: nam verus Chriſtianus non auerſabitur matrimonium coactum, facietque, ceu, qui inter Turcas, vel alias hoſtili manu deprehensus, cogatur amplecti, quam vel Turca, vel hoſtes illi offerrent; æquè atque ſi illum vel perpetuò in carcerem compingerent, vel mari ad nauim onerariam catenis conſtringerent.

Nec te, quod obiicies iuuabit, nempe; Ex coactò matrimonio naſcetur odium, inuidia, latrocinium, omnia tandem deploratiſſima. Nam illicet Chriſtus reſpondebit. Id, ſi curatum velis, mihi demandes; quid mihi non fidis? ſi meo præcepto morem gereres, ego belle curare poſſem, vt nihil huius, quod ipſe times, eueniat, ſed potius tota ſalus & felicitas exoriatur. Tun' ob incertum futurum datum, certum fortunatumque præceptum transgrediere meum? Aut ſcelus tibi perpetrare cordieſt, vt bonitas eueniat, &c. Attamen imbecillioribus Chriſtianiſ, qui huic Chriſti præcepto reſpondere nequeunt, conſulerem, vt fidorum amicorum opem apud Principem, Conſulem, Primorem implorent, quo parentum plus quàm temerarium nefas, diabolicaque viſ deprimeretur, & puer ab illis ereptus ſua libertate fruereſtur, parentes verò ad verum paterni iuriſ uſum compellerentur, Tametiſ enim Chriſtiani ſit

In libro de rebus Matrimonialibus Tom. 5. Ien. Germ. Anno Chriſti 1530. longè aliter hæc de re canit Lutherus.

iniu-

iniuriam ferre non iniquo animo; sublimioris tamen potestatis est, huiusmodi iniuriam tum punire tum arcere, adeoque ius in suo conseruare precio & honore.

Antipharmacum.

QVAM bellus est Lutherus, & quàm concinnus *Castus*? Si parentes adultos filios non collocent in matrimonio, & vt collocentur, elaborant, potestate paterna excidunt; iudice Luthero; at si parentes *per temerarium nefas, per vim Diabolicam, ac tyrannidem*, liberos aut absolutè ad matrimonium, aut ad matrimonium cum hac vel illa persona cogant; matrimonium constabit, nec parentes potestatem suam hac violentia amittent, nec Christianè aget filius, si tantæ coactioni se non subiiciat: Et si imbecillioribus & in Christiana religione minus prouectis, hanc gratiam Lutherus facit, vt rem ad Magistratum deferant; quo parentes ab huiusmodi inceptis reuocet.

Sed nil opus longis verborum ambagibus. Aut parentes talia iustè agunt, aut iniustè. Si iustè; filius obedire debet, nec magistratus se interponet: Si iniustè; filius, etiam sine magistratus auctoritate; ab obsequio liber est: Et si metus, qui incutitur, eiusmodi sit, qui in virum constantem cadat, matrimonium irritum erit; quidquid deliret Lutherus. Qui dum potestatem parentum in matrimoniis filiorum contrahendis ultra metas suas extendit, inextricabiles nodos sibi nexuit; ita vt modò hoc, modò illud affirmet; idque, quod parentibus immeritò tribuerat, mox iterum auferat; & vbi abstulit, rursus transcribat, si noua interim vertigo caput occupet; nam & in Epistola ad Spalatinum Tom. 9. Witeb. Germ. agens de controuersia quadam matrimoniali